

Social- och hälsovårdsministeriets anvisning till kommuner och samkommuner

Social- och hälsovårdsministeriets föreskrifter, anvisningar och rekommendationer med anledning av coronavirusepidemin

Social- och hälsovårdsministeriet har under våren 2020 utfärdat flera föreskrifter, anvisningar och rekommendationer med anledning av coronavirusepidemin. Dessa har hänfört sig såväl till de undantagsförhållanden som statsrådet och republikens president konstaterat och till undantagsbefogenheterna enligt beredskapslagen som till hanteringen av en omfattande situation med en smittsam sjukdom.

Social- och hälsovårdsministeriet har justerat dessa föreskrifter, anvisningar och rekommendationer som maren 2020 i enlighet med den rådande situationen, och de gällande anvisningarna finns tillgängliga på ministeriets webbplats ([länk](#)). Material som har upphävts på grund av att undantagsförhållandena upphört och som annars föråldrats i förhållande till coronavirussläget har flyttats till ett skilt ställe, men är fortfarande tillgängliga ([länk](#)).

I fortsättningen finns anvisningar om bekämpning av infektioner för medborgare och yrkespersoner inom hälsovården samlade på Institutet för hälsa och välfärds webbplats:

<https://thl.fi/sv/web/infektionssjukdomar/aktuellt/aktuellt-om-coronaviruset-covid-19>

Nedan följer en sammanfattning av anvisningar som är upphävda, anvisningar som inte längre är i kraft och gällande anvisningar.

Föreskrifter och anvisningar i anslutning till beredskapslagen och undantagsförhållandena

Giltighetstiden för de förordningar som utfärdats med stöd av beredskapslagen löpte ut den 30 juni 2020. Regeringen bedömde på basis av en översikt den 15 juni 2020 att epidemin kan hanteras med myndigheternas normala befogenheter. Därför har statsrådet konstaterat att de undantagsförhållanden som avses i 3 § i beredskapslagen har upphört och upphävde förordningarna om fortsatt utövning av befogenheter enligt beredskapslagen från och med den 16 juni 2020.

Ministeriet har utfärdat följande föreskrifter och anvisningar i anslutning till beredskapslagen:

Anvisning till kommuner och samkommuner; beaktande av undantagstillståndet som orsakats av covid-19 i social- och hälsovårdstjänsterna på basnivå (utfärdad den 16 april 2020, upphävd den 16 juni 2020)

Statsrådet har med stöd av det som nämns ovan utfärdat en förordning om kommunens rätt att tillfälligt avstå från att iakttä tidsfristerna enligt hälso- och sjukvårdslagen (1326/2010) för icke brådskande hälso- och sjukvård och för påbörjande av bedömning av servicebehovet inom socialvården enligt 36 § i socialvårdslagen (1301/2014). Därför har också social- och hälsovårdsministeriets anvisning av den 16 april 2020 om tillämpningen av ovan nämnda förordning om beaktande av undantagstillståndet i social- och hälsovårdstjänsterna på basnivå upphävts.

Social- och hälsovårdsministeriets anvisning om temporära undantag vid tillämpningen av vissa bestämmelser i semesterlagen, arbetstidslagen och arbetsavtalslagen på personal som arbetar inom hälso- och sjukvården och socialväsendet (utfärdad den 11 juni 2020, upphävdes den 16 juni 2020)

Genom förordning har statsrådets förordning om temporära undantag vid tillämpningen av vissa bestämmelser i semesterlagen, arbetstidslagen och arbetsavtalslagen (362/2020) upphävts från och med den 16 juni 2020. Med anledning av detta har också social- och hälsovårdsministeriets anvisning av den 11 juni 2020 om tillämpningen av ovan nämnda förordning upphävts.

Ministeriets beslut om vidtagande av styrningsåtgärder enligt 86 och 87 § i beredskapslagen (besluten utfärdades den 19 mars 2020, den 1 april 2020, den 9 april 2020 och den 13 maj 2020, upphävdes den 16 juni 2020)

Alla beslut enligt beredskapslagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den har upphävts från och med den 16 juni 2020. Således har de beslut som social- och hälsovårdsministeriet meddelat med stöd av 86 (styrning av tjänster) och 87 § (läkemedelsförsörjning) i beredskapslagen upphävts.

Social- och hälsovårdsministeriets anvisning till kommuner och samkommuner: Åtgärder för att förbättra funktionsförmågan innan arbetsplikten enligt beredskapslagen tas i bruk (utfärdad den 14 april 2020, upphävd den 16 juni 2020)

Anvisningen jämte bilagor stryks ur de gällande anvisningarna, eftersom det i anvisningen hänvisas till möjligheten att avvika från upphandlingslagen under undantagsförhållanden. Anvisningen hålls tillgänglig med tanke på eventuella senare behov.

Social- och hälsovårdsministeriets anvisning: Hur lagen om smittsamma sjukdomar och beredskapslagen påverkar rörelsefriheten vid enheter inom socialvården (utfärdad den 1 april 2020, upphävd den 16 juni 2020)

Anvisningen anknyter till beredskapslagen och lagen om smittsamma sjukdomar. I fortsättningen ges anvisningar om detta under styrning av Tillstånds- och tillsynsverket för social- och hälsovården, regionförvaltningsverken och Institutet för hälsa och välfärd.

Kommuninfo 4: Kritiska tjänster inom social- och hälsovården under covid-19-epidemin (utfärdad den 8 maj 2020, upphävd den 16 juni 2020)

Kommuninfo har ett nära samband med undantagsförhållandena och beredskapslagen, och på grund av detta tillämpas inte längre författningsgrunden i anslutning till den. Anvisningen jämte bilagor stryks ur de gällande anvisningarna.

Avveckling av kapaciteten för icke-brådskande vård inom den specialiserade sjukvården (utfärdad 20 mars 2020, upphävd 16 juni 2020)

Anvisningen har ett nära samband med undantagsförhållandena och beredskapslagen, därför tillämpas inte längre författningsgrunden i anslutning till den. Anvisningen jämte bilagor stryks ur de gällande anvisningarna.

Anvisningar för hantering av en omfattande smittsituation som gavs under vårens situation:

De anvisningar som ministeriet gav våren 2020 är till många delar avsedda för ett överraskande och omfattande epidemiläge som krävt snabba funktionella förändringar. Dessa anvisningar finns fortfarande tillgängliga på ministeriets webbplats, men de behöver inte längre tillämpas.

Förebyggande av coronavirussmitta och tillgodoseende av klienternas behov i tjänster som ges i hemmet (utfärdad den 11 juni 2020, upphört att gälla den 7 juli 2020)

Utifrån den rådande epidemiologiska situationen har det bedömts att det inte finns behov för ministeriets anvisningar. På Institutet för hälsa och välfärds webbplats finns allmänna anvisningar om ämnet.

Förebyggande av coronavirussmitta vid enheter för vård och omsorg dygnet runt (utfärdad den 15 maj 2020, upphört att gälla den 7 juli 2020)

Utifrån den rådande epidemiologiska situationen har det bedömts att det inte finns behov för ministeriets anvisningar. På Institutet för hälsa och välfärds webbplats finns allmänna anvisningar om ämnet.

Beredskap mot coronaviruset inom mun- och tandvården (utfärdad den 24 april 2020, upphävd den 1 juni 2020)

Anvisningen ersätts av Institutet för hälsa och välfärds anvisning av den 1 juni 2020 till mun- och tandvårdsenheter under covid-19-epidemin.

Ministeriets styrningsbrev till regionförvaltningsverken

Ministeriet har under 2020 sänt flera styrningsbrev genom vilka ministeriet har uppmanat regionförvaltningsverken att vid behov vidta åtgärder enligt lagen om smittsamma sjukdomar för att förhindra spridning av smitta. De nödvändiga åtgärderna har gällt s.k. begränsningar av sammankomster och användning av skollokaler. Ämbetsverken har inom ramen för sina befogenheter fattat de beslut som avses i styrningsbreven. Styrningsbreven finns fortfarande tillgängliga på ministeriets webbplats.

Ministeriets rekommendation till personalen och arbetsgivarna inom social- och hälsovården och iskolorna om beredskap för coronavirus (utfärdad den 11 mars 2020, upphörde att gälla den 7 juli 2020)

De rekommendationer som ministeriet gav i början av epidemin på våren gäller inte längre i det rådande läget, men de finns fortfarande tillgängliga på ministeriets webbplats.

Kommuninfo 1: Beredskapen för coronaviruset i kommunerna och sjukvårdsdistrikten (utfärdad den 4 mars 2020, upphörde att gälla den 7 juli 2020)

Kommuninfo 2: Hälsoskyddsmyndigheternas beredskap för coronaviruset (utfärdad den 11 mars 2020, upphörde att gälla den 7 juli 2020)

Ministeriets anvisning: Vattentjänsternas beredskap vid coronavirusepidemin (utfärdad den 13 mars 2020, upphörde att gälla den 7 juli 2020)

Ministeriets anvisning: Beredskap vid coronavirusepidemin vid begravning av avlidna (utfärdad den 7 april 2020, upphörde att gälla den 7 juli 2020)

Ministeriets anvisning: Avfallshandlingens beredskap under coronavirusepidemin (utfärdad den 9 april 2020, upphörde att gälla den 7 juli 2020)

De rekommendationer om den allmänna beredskapen som ministeriet gav i början av epidemin på våren gäller inte längre i det rådande läget, men de finns fortfarande tillgängliga på ministeriets webbplats.

Anvisningar som gäller fortsättningsvis, uppdaterade anvisningar och anvisningar som gäller under sommaren

Ministeriets anvisning till arbetstagare som hör till riskgrupper (utfärdad den 24 mars 2020, gäller tills vidare)

Ministeriets anvisningar till arbetstagare som är utsatta för allvarigare former av sjukdomen covid-19, som orsakas av coronaviruset. Anvisningen gäller bland annat den riskbedömning som arbetsgivaren ansvarar för och den är fortfarande i kraft.

Social- och hälsovårdsministeriets anvisning: Användning av social- och hälsovårdspersonalens personliga skyddsutrustning (utfärdad den 24 mars 2020, gäller tills vidare)

De omständigheter som behandlas i anvisningen gäller också när man förbereder sig på en eventuell andra våg och allmänt för servicesystemets verksamhet.

Social- och hälsovårdsministeriets anvisning: Hur undantagsförhållandena som orsakats av covid-19 ska beaktas i läkemedelsförsörjningen vid socialvårdens enheter för boendeservice (utfärdad den 19 april 2020, gäller tills vidare)

De omständigheter som behandlas i anvisningen gäller också enligt lagstiftningen för normala förhållanden.

Kommuninfo 5: BESLUT OM FRÅNVARO FRÅN ARBETET, KARANTÄN OCH ISOLERING I ANSLUTNING TILL COVID-19-PANDEMI (utfärdad den 2 juni 2020, gäller tills vidare)

Kommuninfo 5 förblir i kraft och har uppdaterats. Anvisningarna är allmänna och hänför sig till beslutsförfarandet enligt lagen om smittsamma sjukdomar.

Kommuninfo 3: Behandlingen av utkomststöd under den exceptionella situation som coronaepidemin orsakat (utfärdad den 1 april 2020, upphör att gälla den 31 juli 2020)

Kommuninfo gäller för en viss tid och tillämpningen av den upphör den 31 juli 2020.

Riktgivande rekommendationer om behandlingen av utkomststöd (utfärdad den 20 mars 2020, upphör att gälla den 31 juli 2020)

Rekommendationerna gäller för en viss tid och upphör den 31 juli 2020.
Social- och hälsovårdsministeriets anvisning till kommunerna om olika sätt att tillhandahålla arbetsverksamhet i rehabiliteringssyfte och vissa

socialvårdstjänster från och med den 1 juni (utfärdad den 25 maj 2020, i kraft från och med den 1 juni 2020, upphör att gälla den 31 juli 2020)

Anvisningen gäller fram till den 31 juli 2020.

Social- och hälsovårdsministeriets och miljöministeriets anvisning för reparationsprojekt i bostadshus under covid-19-epidemin (utfärdad den 25 juni 2020, gäller tills vidare)

Med tanke på reparationsprojekt är anvisningen av betydelse också när man förbereder sig på en eventuell andra våg, så anvisningen gäller fortsättningsvis.

Ytterligare information

Jaska Siikavirta, direktör, fornamn.efternamn@stm.fi (undantagsförhållanden, regionförvaltningsverken och anställningsvillkor)

Jari Keinänen, direktör, fornamn.efternamn@stm.fi (miljö- och hälsoskydd)

Tuija Metsävainio, regeringssekreterare, fornamn.efternamn@stm.fi (läkemedel)

Paula Tiittala, överläkare, fornamn.efternamn@stm.fi (smittsamma sjukdomar)

Tuija Kumpulainen, direktör, fornamn.efternamn@stm.fi (social- och hälsovårdstjänster)

Merja-Liisa Auero, medicinalråd, fornamn.efternamn@stm.fi (social- och hälsovårdstjänster)